Ч. 84 (13.982). Львів, неділя 31. березня 1935. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Москва піддержує Литву.

РИГА, 30. 3. ПАТ. З Ковна повідомляють: Провідник совітської торговельної делєґації Алекси по повороті до Москви заявив, що після підписання торговельного договору з Литвою оживляться торговельні взаємини між обома державами. Договір спирається на основі компензації. СССР зобовязався закупити 100 тисяч литовських безрог і відповідну кількість хліборобських продуктів. Литва буде купувати від СССР тютюн, нафту, бензину і вутілля.

Литовська телеґрафічна аґенція подаючи подробиці про підписання торговельного договору, пише про зміцнення традиційної приязни і політичних взаємин між Литвою і СССР.

Всякий рух між Німеччиною і Литвою припинений.

РИГА, 30. 3. ПАТ. З Ковна повідомляють, що німецька влада припинила зовсім малий прикордонний рух з Литвою. Тому, що ціни на споживчі товари, головно на мясо в Прусії і Литві дуже ріжнились, малий прикордонний рух був дуже оживлений. Мешканці Тільзіту щодня купували мясо на Литві. З хвилиною припинення прикордонного руху пробоєвики придержували повертаючих з мясом, яке кидали до ріки Німану.

Німецька амбасада спростовує неправдиві вістки.

ЛЬОНДОН, 30. 3. ПАТ. „Таймс“ та інші англійські щоденники оголосили такий комунікат німецької амбасади в Льондоні: Німецька амбасада заявляє, що неправдиві є вістки деяких британських і закордонних часописів про здогадні пропозиції німецького уряду у справі союзу між Німеччиною і В. Британією та звороту колишніх кольоній Німеччини, над якими має тепер мандат Японія. Неправдива теж вістка, буцім то канц. Гітлер ствердив перед британським міністром закордонних справ, що летунство Німеччини дорівнює, а навіть перевищує летунство В. Британії. Слід жалувати, що поширюються фальшиві вістки саме тепер, коли всі зусилля слід було би звернути на поборювання істнуючих труднощів.

Гітлер на летовищі в Деберіц.

БЕРЛІН, 30. 3. ПАТ. Вчора канцлер Гітлер відкрив та оглянув летовище в Деберіц під Берліном. Рівночасно перевів інспекцію ескадри гоночих літаків Ріхтгофена. Канцлера проводив ґенерал летунів Ґерінґ. По вправах літаків канцлер оглянув летовище, потім відбув нараду з мін. Ґерінґом.

Реорґанізація австрійської армії.

ПАРИЖ, 30. 3. ПАТ. Авас повідомляє з Відня: Хоч офіціяльні кола не виявляють своїх поглядів про реорґанізацію армії, політичні кола у Відні переконані, що Австрія звернеться з домаганням до Ліґи Націй, щоби дозволила збільшити стан армії підчас миру понад 60.000 вояків і ввести загальну військову службу. Перед заведенням загальної військової служби уряд обєднав би з армією всі напів-військові орґанізації. Такі домагання висунула Австрія після закінчення міжнародних переговорів.

Димісія еспанського уряду.

МАДРИД, 30. 3. ПАТ. Уряд Леру подався до димісії. Рішили помилувати провідника повстанців в Астурії Пеня та 20 інших членів революти, засуджених на смерть. Це рішення спричинило те, що з уряду відійшли представники Народної Акції, партія Роблеса, аґрарії і демократ-ліберали.

Обнижка бельґійського франка до 30 відсотків.

БРЮСЕЛЬ, 30. 3. ПАТ. На вчорашнім засіданні парляменту премієр Ван Зелянд відчитав заяву уряду про девальвацію бельґійського франка, господарської відбудови Бельгії і т. д. Уряд змагатиме до підписання міжнародного договору про стабілізацію валют більших держав на основі золота. Уряд домагався від парляменту, щоб уповажнив його обнизити бельґійський франк до 30 відсотків. Одночасно уряд просив, щоби парлямент признав йому повновласти на один рік і відсунув свої наради до речинця, який уряд означить пізніше. Підчас замкнення сесії парляменту уряд співпрацюватиме з комісіями парляменту. Новий уряд продовжуватиме закордонну політику колишнього уряду.

Фінансова комісія більшістю 16 голосів проти 8 приняла урядовий проєкт реформи франка і признала 14 голосами проти 9 повновласти для уряду на один рік.

Крім того палата послів на вчорашнім нічнім засіданні признала довіря для уряду Ван Зеляндові більшістю 107 гол. проти 54. Половина лібералів голосувала проти уряду, 12 здержалось від голосування.

Помилували 21 повстанців.

МАДРИД, 30. 3. ПАТ. Президент Замора підписав декрет про помилування 21 засуджених на смерть соціялістів за співучасть у повстанні в Астурії.

Берлінські переговори і московська небезпека.

Женева, 27. березня 1935.

Женева, як і ціла Европа, слідкувала дуже уважно за ходом англійсько-німецьких переговорів у Берліні та чекала з великим заінтересуванням їх результатів.

Поворот Німеччини до Союзу Народів безпосереднім наслідком цих переговорів мабуть не буде. Про це вже постаралися приятелі Москви в Парижі, передавши до Союзу Народів справу повороту обовязкової военної служби в Німеччині. Рада Союзу Народів має бути скликана на 15. квітня, „коли члени Ради не матимуть нічого проти цього“. Передання цієї справи Союзові Народів перед подорожю англійських міністрів до Берліна, викликало справді невдоволення в Льондоні, навіть у деяких колах наскрізь прихильних до Франції. Але чи покажуть в Англії стільки самостійности супроти Франції, щоб ударемнити виступ Союзу Народів проти Німеччини — це питання більше ніж сумнівне.

Великих надій на наслідки подорожі англійських міністрів до Берліна покладати звичайно не можна. Надії ці зменшує і та обставина, що міністер Іден продовжив свою подорож із Берліна до Москви. Цю подорож не можна зясувати нічим іншим як залежністю англійської політики від Парижа.

Московська політика традиційно-ворожа Англії. Втративши безпосередні надії розвинути свою експансію на Далекім Сході, московський уряд концентрує поважні сили в Туркестані, розбудовує шляхи проти Британських Індій, улаштовує базу военного летунства в Сталінбаді, розвиває шалену пропаґанду в Персії та Афганістані. Московська преса з паном Радеком на чолі провадить ворожу кампанію проти англійського уряду, спеціяльно проти „твердолобих“, себто англійських консерватистів, яким цілий час закидається підтримання „німецьких фашистів“ в їх приготованях до „відокремлення України“.

Що сподівається осягнути представник уряду Великобританії в Москві? Недопустити до франко-німецького военного союзу, притягаючи Москву до спілки чотирьох держав, „що дбають про мир в Европі“, себто ізолюють Німеччину? Даремна надія. Франція мусить очевидно переконатися на власнім досвіді, чого вартий военний союз із Москвою. В самій Франції мусить витворитися опір проти московських впливів, опір громадянства проти союзу її уряду з большевицькою Москвою, що гнобить 70 міліонів населення поневолених націй та загрожує заведенням невільницького капіталізму в цілій Европі.

Франко-московський союз при рішучій опозиції Англії може принести Европі лише тимчасову загрозу мира, лише тимчасове загострення політичної та господарської кризи в Ев-

ропі та в цілім світі. Франко-московський союз при підтриманні, а навіть прихильній невтральности Англії та Італії, загрожує Европі війною, большевизмом та остаточним загином европейської культури.

Твердження деяких часописів, що від Англії залежить тепер найближча доля Европи, не є лише патетичним висловом вправних журналістів, це твердження може значно більше слушне, ніж вони самі думали, коли це писали. Англійсько-німецькі наради в Берліні можуть бути справді зворотною точкою сучасного політичного розвитку Европи. На вістрю меча поставлено питання, чи знайдеться в Англії досить політичної едности та твердости, щоби стримати Францію на фатальнім шляху зближення з Москвою чи ні. Чи збереже Англія спроможність впливати на дальший розвиток політичних відносин в Европі, як самостійний політичний чинник, чи ні?

У деяких часописах Анґлію називають посередником між Францією та Німеччиною. Це твердження не зовсім слушне. Анґлія може бути скорше розємчим суддею чи просто суддею між Парижем та Берліном. Перенесенням справи відновлення обовязкової военної служби в Німеччині до Женеви французький уряд показав, що він порозуміння з Німеччиною не шукає.

Сучасний тон французької преси свідчить про те, що відновлення німецького війська відкрило у Франції широке поле попису москвофільським елементам, так що розважні елементи тимчасом не можуть прийти до голосу та заявити, що саме політика Барту та нерішучість Ляваля супроти заходів московської дипльоматії окружити Німеччину, спонукали головним чином німецький уряд зреалізувати право на рівність у зброєнні.

Чи не буде Франція незабаром жалувати, що загналась задалеко в своїх зобовязаннях супроти Москви є, розуміється, справою самих французів. Тимчасом треба рахуватися з фактом, що Ляваль готує подорож до московської Каносси. А сучасні пляни Москви зрадив досить необережно пан Літвінов у свому листі до Ляваля, зредаґованім на мотив, „гром пабєди раздавайся, веселіся храбрий росс". У цьому листі Літвінов навіть уже не говорить про співробітництво держав, „які дбають за вдержання миру в Европі". Він просто висловлює надію, що дальше співробітництво між Францією та Москвою буде більш успішне ніж досі. Які „успіхи" має дотеперішне співробітництво між ними — загально відомо.

Всі змагання Москви у минулому році були спрямовані на те, щоби побільшити противенства між Францією та Німеччиною. Ця програма московської політики в Европі була цілком отверто проголошена на передостаннім партійнім зїзді в Москві, де права рука Сталіна, пан Каґанович, заявив: „Нашим завданням є використовувати противенства між капіталістичними державами та не дати їм вирівняти ці противенства коштом СССР... Противенства між Німеччиною та Францією зміцнюють нашу ситуацію в Европі". („Ізв." 22. І. 34).

І треба признати, що протягом не багато більше ніж одного року Москві пощастило викликати тяжку крізу у відносинах між Францією та Німеччиною. Чи послужить це осторогою для европейських держав, питання досить сумнівне.

Всі дотеперішні намагання англиської дипльоматії довести до порозуміння між Німеччиною та Францією розбивались об московські інтриги та протиакцію большевицько-соціялістичного бльоку у Франції. Англійська спроба дати місце і Німеччині на майбутній конференції у Стрезі стрінула іронічну відповідь з французького боку. Ми, мовляв, ще пакту чотирьох не маємо. Чи зрозуміють в Англії нарешті тактику москвофільських кол у Франції — покаже будуччина.

Тимчасом франко-московські відносини дуже нагадують 1914 рік. Тоді, по довгій москвофільській пропаґанді в славянських землях Австро-Угорщини, сліди якої бачимо й тепер ще на Закарпатті, уладила Москва сараєвську провокацію та пхнула французів здобувати Росії Галичину та інші славянські землі Придунайської монархії. Ці землі урятувала від Москви Німеччина, розбивши Росію перед розпадом Австро-Угорщини. Але це не перешкоджає тепер пану Літвінову натягти на соціялістичну маску ще й стару панславістичну маску та приймати урочисто чеських журналістів у Москві. По сараєвській провокації можна уладити якусь іншу, щоби довести франко-німецьке напруження до збройного конфлікту.

Щож до Італії, то „...операції в Абисинії злучені з великими трудношами, кожна скеля може бути фортецою. Італійська експедиція в Абисинію ледви чи буде военною прогулькою". („Ізв. 16. III. 35). Отже італійський чинник Москва з Европи виключає. Тяжко припустити, щоб і Англія мішалась збройно до нової війни на суходолі. Що большевицька мораль Москви спонукує її провокувати франко-німецьку війну, це цілком зрозуміло; остількиж певно, що „пролетарська держава" не зважаючи на всі свої зобовязання буде інтервеніювати між буржуазними державами не раніше, аж одна з них, а по всій правдоподібности, й обидві будуть лежати цілком знесилені.

М. Данько.

Польська соймова лівиця і українці.

Жаль має до нас польська лівиця, що на історичному засіданні 23. III. ми не обороняли старої конституції та не виявили навіть плятонічної симпатії до неї.

Оборонити конституцію з 1921. р. вже не можна було, а хвалити її не було за що. Вже давно одержала ця конституція з 1921. р. смертельний удар і це від... її нинішніх гарячих оборонців.

Пригадайте першу зміну конституції скоро по травневім пeревороті у 1926. р. Ходило про те, щоби надати президентові держави право розвязувати сойм. Невинна, здавалось би, річ. Польським правим та центровим партіям відповідала ця зміна. Здавалось їм, що ця реформа приверне рівновагу між законодатною та виконною владою, між соймом та урядом.

Ліві партії завагались, бо може підсвідомо відчували, що за цією невинною формулкою криється кінець для парляментаризму. І спочатку не хотіли вони голосувати за наданням президентові права розвязувати сойм. Але в сам день голосування щось сталося за кулісами, бо лівиця нагло змінила фронт. „Соймовладству" прийшов кінець, а з ним і цілому демократично-парляментарному устроєві. Історія пізвіших років — то повільна аґонія цього устрою, що все більше і більше уступав місце всевладі уряду.

Отже конституція з 17. III. 1921. р. з її засадами лібералізму і парляментарного демократизму тоді вже в 1926. р. дістала смертельний удар.

Не знати, чи усвідомила собі польська лівиця вповні свою ролю в її загибелі. А ця роля не обмежується лише до поведінки лівиці при першій зміні конституції. Нині напевно важко для лівиці згадувати, яка була її роля підчас самого травневого перевороту. Тоді лівиця сама домагалась від маршала Пілсудського диктатури. Така велика була її нехіть до соймової пясто-ендецької більшости, що безпосередньо перед травневим переворотом взяла керму влади у свої руки. А своєї більшости в соймі лівиця витворити не зуміла, хоч і могла. Треба було в тій цілі лише порозумітися із клюбами непольських народів, що тоді розпоряджали поверх 90 голосами.

Шовіністично настроєна лівиця не здобулась на цей одинокий спасенний для неї крок. Воліла допустити до витворення хієно-пяста. А коли було досить їй урядів хієно-пяста, активно піддержала травневий переворот.

Нині бідкається лівиця, що загинула ліберально-демократична конституція з 1921. р. І всюди шукає винних, тільки за себе забуває.

Коли в суботу 23. III. довідались посли з лівиці, що українці здержаться від голосування, з тремтючих уст зривалось у них слово — „зрада". Українці — мовляв — „зраджують" польську лівицю. Не приходило до голови цій лівиці спитати себе, у чому властиво так беззастережно вірні мають бути українці тій польській лівиці.

Може деклярація нашого клюбу трохи відкриє їм очі. Як знаєте, пригадує вона спочатку історію повстання конституції з 1921. р. Тоді ще не було рішення Ради амбасадорів з 14. березня 1923. р. і Галичина правно ще не належала до Польщі. Однак польська лівиця своєю виборчою ординацією до сойму і сенату, яку ухвалила, охопила і Галичину, саме переводила там виборчу акцію і вперше вишукала серед українців відступників та потрактувала їх як репрезентантів українського народу. Так „шанувала" українців польська лівиця.

А сама конституція з 1921. р. не згадала навіть про істнування українців у Польщі, хоч Волинь, Холмщина та Полісся вже належали до польської держави. Проголосила вона, що одиноким господарем держави є лише польський нарід. А коли 14. березня 1923. р. вже правно прилучено Галичину до Польщі, знова не піддано ревізії конституції з 1921. р. та не анульовано попередніх виборів до сойму з кінця 1922. року. А що ще важніше, не зроблено навіть спроби впровадити в життя ані постанови Ради амбасадорів, ані власного закону з 1922. р. про автономію для Галичини та заснування українського університету. Цілком навпаки. Зліквідовано тоді приватний український університет. А дальше посипались на нас інші дари від польської лівиці.

Рішуче слабу память має лівиця, бо забула, що внесення про кольонізацію наших земель вона саме з власної ініціятиви зголосила в соймі та його перевела. Але і нині лівиця не відмовилась від ідеї осадництва на наших землях. Забули людовці і пепесівці, що декрет з 16. XII. 1918. р., яким відібрано від православних всі їх церкви та церковно-парохіяльні землі, мав підписи п. Морачевського, предсідника ради міністрів, і п. Туґута, міністра внутрішніх справ. Цей декрет створив декілька траґічних парадоксів на наших землях.

Між іншим сторонники гасла „земля для селянства" — забрали від українських селян їх віковічну співвласність — церковні землі на північно-західних землях — і віддали їх чужинцям.

Далі ППС в кожному соймі, не виключаючи і теперішнього, все домагається, щоби тих нових кольоністів, на наших північних землях, що досипер є лише арендарями українсько-церковних земель, затвердити в правах власности. Цікавий є цей прояв великої туги за власністю у польських соціялістів.

А закон з 1924. р., що знищив цілковито наше шкільництво та обмежив права нашої мови, чи не є законом не тільки п. Ст. Ґрабського, але рівночасно і п. Туґута, тоді голови „Визволення". А чи часом не цей шкільний закон Туґута—Ґрабського вперше санкціонував масове фальшування волі... за цей раз батьків і зробив його урядовою тайною.

Самі нинішні виборчі реґуляміни до органів самоуправи, що втяли неабияку штуку — з мен

пости зробили більшість — мають своїх ідейних попередників у формі проектів самоуправного закону, що були опрацьовані в соймі спілкою: Козловський (сельк)і Кернік (Пяст), Путек (Визволене) і Яворовський (ППС). Подивіться, яке виборче право ця спілка придумала для наших земель. Не повірите своїм очам.

Пригадаю ще для повности малюнку, що на Волині і Поліссі цей стан, який забороняв рішучо всі збори без дозволу влади та затальмував всяку національно-організаційну працю, заіснував ще в 1924. році, коли віце-премієром був п. Тутут. І знова нинішній закон про збори є по формі значно ліберальніший.

А перша пацифікація на зразок Галицької 1930. р. відбулась на Волині знова в цьому ж 1924. р.

Чи не досить тих квіток, що їх виплекала для нас польська лівиця. Мусіла згинути конституція з 17. III. 121. р., бо вона спроневірилась властним ідеям. Ідея-душа вилетіла з конституції 1921. р. Нині лівиця має жаль до нас, що ми не хотіли наставляти свого карку в обороні... конституції з 1921. р.? Ні, фікції, бо справа конституції вже безнадійно була програна в дні 26. I. 1934. р.

На засіданні сойму 26. I. 1934. р. можна ще було на формальній дорозі не допустити до зміни конституції. Але ціла польська опозиція злегковажила собі справу. Як відомо, вона залишила салю засідань, коли обговорювали конституційні тези п. Цара. Ми тоді перестерігали польську опозицію і переконували, що не слід опускати поля бою, бо можуть зайти різні несподіванки. Нас не послухали. Ми на салі лишились самі та ще для обсервації один проф. Ст. Стронський. Знаєте, що тоді зайшло? Тоді безнадійно була програна справа конституції з 1921. р. Вона одержала 3-ій смертельний удар, бо 1-им ударом був травневий переворот, а 2-им — перша зміна конституції в 1926. р., що давала президентові право розвязування сойму.

Безславно вмерла конституція з 17. березня 1921. р., бо безславне було її життя.

С. Хруцкий.

СЛОВА І ВЧИНКИ.

Як виглядає жертвенність на Рідну Школу?

У пошукуванні за приходами на свої величезні видатки, мусіла Рідна Школа звернути увагу на те, що не всі верстви народу в однаковій мірі піддержують цю установу. Ця піддержка взагал не стоїть ані у пропорціональному відношенні до чисельности даної верстви, ані до її спроможности.

Приходи Рідної Школи складаються із шкільних оплат батьків і добровільних датків громадянства. Оплату в школах Р. Ш. складають батьки (у великій частині селяни й робітники) як обовязкову винагороду за працю вчителям Р. Ш. й на удержання школи. Для точности слід підкреслити, що в багатьох випадках ця „оплата" лише теоретична. Бож багато батьків звільнені від оплати, а ті, що не звільнені, залягають із шкільними оплатами у школах Р. Ш. на біля 100.000 золотих!

Рахунки Рід. Школи виказують, що більшу частину добровільних вплат для Рідної Школи дають взагал усе таки інтелігенти, а меншу частину селяни й робітники, дарма, що інтелігентів менше, а селян і робітників більше. Це не є закид у той бік, тільки підтвердження цифрових висідів. Коли ще не кожний інтелігент привик платити добровільно на Рідну Школу, коли в багатьох випадках його треба щойно призвичаювати, то не дивниця, що селянсько-робітнича верства відноситься інколи так до Рідної Школи, якби ця установа була їй накинена.

Коли брати на увагу інші моменти матеріяльної помочі Рідної Школи, то приходиться запримітити одно відрадне явище, а саме: хитання щодо відношення до Рід. Школи, що мало свій початок у партійно-політичній приналежності даного громадянина. Видні члени якоїнебудь української політичної партії, що стоїть на національному ґрунті, займають передові місця при кермі рідношкільних станиць. Чи там один чи другий платить для Рідної Школи більше чи менше, це не входить у рахубу. Факт є, що політично-партійна приналежність уже не шкодить Рідній Школі.

Якщо взяти за підставу поодинокі професії, в яких працюють українці, то тут уже справа не представляється так гладко. Деколи видається назовні, немов би деякі навіть інтелігентські професії вмисне плекали матеріяльну здержливість від плачення постійних вкладок на потреби Рід. Школи, або платять так мало, що це стоїть у разячому відношенні до їх матеріяльного вивінування й навіть шкодить доброй славі їхньої професії. А причини цього? — Зовсім неідеольоґічної натури. Це просто скупство або неосвідомленність; зрештою, це все на одно виходить. Очевидно, що назовні виходять інші причини в роді таких, що „маю — мовляв — діти у школі (навіть не Р. Ш.) і тим самим я вже піддержую Рідну Школу", „обтяли платні", „за малі заробітки", „тяжкі часи", а то й „доки вже буду давати" і т. п. Наслідком таких „причин" є випадки, що Рідній Школі приходить місячний додаток від українського інтелігента на впливовому становищі в даній місцевости у висоті 1 золотого, а то й 30—40 сот., або й — нічого.

Розмірно найкращими платниками для Р. Школу, це службовики українських установ. Нема в цьому зрештою нічого дивного: вониж працюють для теперішности й будучности української нації, найкраще відчувають потребу підбудови для вдержання їхніх надбань. Тому службовики деяких інституцій (у Львові: Дністра, Карпатії, Маслосоюзу, Народної Торговлі, Ревізійного Союзу, Рідної Школи, Центросоюзу) уповноважнили своїх касієрів, щоби стягали відразу при виплаті їхніх поборів 1 прц. для Р. Школи. Там рахунок простий і ясний; відпадає вимівка, що „забув", або „не маю".

Якщо воно так важко приходиться призвичаїти загал т. зв. „інтелігентських станів" виконувати те, що вже вийшло в нас під поняття „національного обовязку", то щож маємо сказати про „сіру масу", що її заробітку не дасться ствердити! Тут треба вже помочі всього загалу, всіх людей „доброї волі": на кожному кроці і при всяких нагодах цей обовязок пригадувати й виконання уможливлювати. Могли американські українці привчитися на всяких сходинах і нарадах переводити збірку на таку чи іншу актуальну для них справу, то треба би й у нас це започаткувати. Прийде з того мало — то мало; але нехай нарід привикне більше до діла, як до слова. Красномовних промовців уже маємо у всіх верствах. Ще нам не достає — жертвенних громадян. І таких треба виробляти. Чим? — Освідомленням, привичкою, а навіть натиском за посередництвом прилюдної опінії. Громадянство мусить конечно дізнатися правди, бачити дійсні незамасковані обличча хочби навіть і деяких своїх повагг, що деколи ходять у незаслужених облаках загальної уваги й подиву.

Цеж ясне, що жертвенні громадяни корисніші для народу від найголосніших крикунів!

Лев Ясінчук.

По зміні кабінету в Польщі.

ВАРШАВА, 30. 3. ПАТ. Нині пополудні в президії ради міністрів прощали премієра Козловського та витали нового шефа уряду полк. Славка. Прощальну і повитальну промову сказав дир. приватного бюра Пачоський. Проф. Козловський та полк. Славек теж промовляли.

ВАРШАВА, 30. 3. ПАТ. По заприсяженню кабінету відбулося під проводом премієра Славека перше засідання ради міністрів. Рішили декретом з 1. квітня ц. р. получити Фонд Безробіття з Фондом Праці та ухвалили новий статут Фонду Праці. Крім того рада міністрів приняла принципи, на яких міністр скарбу видасть у найближчих днях виконавчий розпорядок до закону про внутрішню інвестиційну позичку.

Нова інвестиційна позичка.

ВАРШАВА, 30. 3. ПАТ. Нині у Деннику Законів ч. 21. оголосили закон, що уповноважнює мін. скарбу випустити інвестиційну внутрішню позичку до висоти 200 міліонів зол. в золоті. Позичку вжиють на розбудову комунікаційної сітки, водні роботи, будівельний рух та інші господарські загальнодержавні потреби.

Позичку сплатять найдальше до 50 років від дати її випуску; капітал і відсотки заґарантовані всім рухомим і нерухомим майном держави. Облігації позички звільнені від усяких податків та державних і самоврядних даний. Облігації передавнюються 20 літ після дня їх вильосування. Закон входить у життя з днем його проголошення.

ВИБОРИ В КРАЮ.

ВОЛОСНІ ВИБОРИ В ГОРОДЕНЩИНІ.

В городенськім повіті є 7 збірних громад. У всіх громадах велика більшість радних є українці. Разом є 92 радних українців, 42 поляків та 2 жиди. Але з війтами, то вже навпаки: 5 війтів поляків, двох українців (у Черняві і Тишківцях). Заступниками війтів є 5 українців і 2 поляків. Лавниками 13 українців і 8 поляків.

ВИБОРИ ДО ВОЛОСТИ ДЖУРИН, ПОВ. ЧОРТКІВ.

На волость Джурин складаються села: Джурин, Слобідка Джуринська, Бартошівка, (нова польська кольонія) і дрібна німецька кольонія, присілок Полівців. Щодо населення, то римо-католики мають дрібну перевагу над гр.-католиками, хоч по польськи говорять тільки кольоністи з Бартошівки. Дня 21. III. відбулися вибори до волосної управи. Війтом став поляк Лисаковський з третього села Базару, заступником поляк зі Слобідки Джур., один лавник поляк з Бартошівки й один місцевий селянин Яким Цепенда с. Андруха. На 12 членів волосної управи є 8 поляків трьох українців та 1 німець.

Корабель застряг у піску.

ЛІВОРНО, 30. 3. ПАТ. Англійський корабель „Кейп оф Ґуд Говп", що плив із Ґдині з вантажем вугля, осів на пісковій мілині біля побережа. Хоч залога старалася не допустити до того, корабель застряг іще глибше в піску.

Проба скорости нового кружляка.

ҐЕНУЯ, 30. 3. ПАТ. На ґенуенських водах відбулася проба скорости нового кружляка „Монтекуколі". Кружляк плив 8 годин безупину й осягнув пересічну скорість 38 миль на годину, максимальна доходила до 29 і пів.

Ухвала довіря для У. П. Р. і проводу УНДО.

ПОВІТОВА НАРАДА УНДО В БОРЩЕВІ.

В днї 21. III. відбулася в Борщеві повітова нарада, на якій явилося 135 осіб, представників 47 громад борщівського повіту. Зїздові проводив заст. голови Повітового Народнього Комітету УНДО п. **Андрій Стефанюк.** До Президії запрошено: о. Володимира Купчинського, пароха в Пилатківцях, Івана Андрусика, селянина з Волковець, Данила Сельського, селянина з Верхняківець, Павла Кашубу, селянина з Голубічка, Михайла Скороходу, міщанина з Борщева і директора Михайла Мотиля з Тулина.

Реферат про наше положення, про недавню буджетову сесію в соймі та про Всеукраїнський Національний Конгрес виголосив секретар Повітового Народнього Комітету п. **Петро Гораль.** Звіт з ходу недавніх виборів до самоуправних установ здав **д-р Вол. Чировський.** Справу парцеляції дібр князя Сапіги і графа Голуховського зреферував **дир. Михайло Мотиль.** Крім цього **Йосиф Шалацький,** міщанин з Борщева, говорив у справі обезпечування наших господарів в асекураційному товаристві „Дністер".

Після того розвинулась дуже жива дискусія, в якій забирали голос: Микола Дівонько з Гуштина, Кость Буяр із Циган, д-р Чировський Вол. з Борщева, Петро Поважний з Мушкатівки, о. Островський з Іванкова, Степан Фещук із Сапогова, Василь Ковалишин із Іванкова, Іван Скорохід з Борщева й Андрій Стефанюк із Жилинець. Відповідали всім: п. Петро Гораль і д-р Володимир Чировський. Після того ухвалено одноголосно отсі резолюції:

1) Повітова нарада УНДО в Борщеві, що відбулася дня 21. III. стверджує рішуче, що тільки й виключно Українська Парляментарна Репрезентація і Провід УНДО покликані репрезентувати український нарід у Польщі й ніхто їм того права не всилі відібрати.

2) Висказує Проводові УНДО й Українській Парляментарній Репрезентації повне довіря та подяку й одночасно признання за дотеперішню діяльність та за оборону чести, гідности і прав українського народу.

3) Висказує здивування, що орган Дмитра Палієва „Батьківщина" має відвагу в такому тяжкому для нас часі вносити в нарід хаос і дезорієнтацію.

Нараду закінчено відспіванням національного гимну.

ПОВІТОВИЙ НАРОДНІЙ ЗІЗД У ГОРОДКУ К. ЛЬВОВА.

Ще дня 24. січня ц. р. відбувся у Городку к. Львова Повітовий Народній Зїзд, на якому явилося 200 осіб. Зїзд відбувся в салі „Помочи". Наради відкрив мец. Карачевський. До Президії Зїзду покликано: о. Думанського на предсідника, м-ра Пащака на секретаря та Левковича Антона з Городка і Галамая Андрія з Керниці. Участь у Зїзді взяли посли: д-р Степан Біляк і Сергій Хруцький.

Перший промовляв пос. **Сергій Хруцький** про наше політичне положення від 1918 р. по нинішній день та поінформував про працю українських партій перед Всеукраїнським Національним Конгресом. Дальше обговорив докладно політично-суспільне й економічне положення українців на Великій Україні, на Лемківщині, Холмщині, Поліссі, Волині та торкнувся справи Гуцульщини.

З черги говорив **пос. д-р Степан Біляк** про справи рідношкільні, просвітянські, економічні й політичні українців у Польщі. Опісля зреферував виборчий регулямін до волосних рад і наконець здав звідомлення з праці УПР.

Після дискусії над тими справами гром. Котиляк Іван з Родатич зложив заяву довіря на руки присутніх послів Українській Парляментарній Репрезентації, зокремаж д-рові Степанові Білякові, як послові Городецької Землі. Присутні делегати цю заяву потвердили однодушно.

Вкінці вибрано Повітовий Народній Комітет у Городку в такому складі: 1) голова о. Микола Думанський з Добростан, 2) заст. голови м-р Стефан Андрущишин з Дроздович, 3) секретар м-р Евсевій Пащак, адв. апл. у Городку, 4) скарбник Петро Кисіль, емер. зал. у Городку; члени: 1) о. Іван Фединський в Любіні Вел., 2) о. Микола Пясецький у Великополі, 3) Левкович Антін у Городку, 4) Дільний Андрій з Тучап, 5) Степан Гнотів у Зашковичах, 6) Мурміль Гринько в Жишичах, 7) Марцим Андрій у Керниці, 8) Степан Михайлишин у Мшані.

За українську музичну культуру.

Цю статтю дістала редакція вже давніше, як один із голосів у дискусії, викликаній відповідю проф. Іларіона Гриневецького на статтю д-ра Нижанковського п. з. „Наші музичні болячки".

З технічних причин не могли ми тої статті помістити раніше. — Ред.

ОДНА УХВАЛА СУПРОМ-у.

Заснований у мин. році Союз Українських Професійних Музик (СУПРОМ) на перших ширших сходинах львівських і замісцевих членів (14. X.) приняв поміж кільканадесяти ріжними ухвалами одно рішення, яке викликало вже дуже багато непорозумінь, а яке хочуть використати люди неприхильно настроєні до Союзу. Справа стала сьогодні такою голосною, що не так в інтересі самого СУПРОМ-у, як для добра нашого музичного життя взагалі, муситься її всесторонно і докладно вияснити.

Якеж було те „страшне рішення", яке, по словам п. І. Гриневецького, мусить наразити артистів-музик „на ріжні дуже важкі й оправдані заміти?"

Усі присутні на сходинах члени Союзу підносили те, що праця фахівців-музик не знаходить у нашому громадянстві не тільки признання, але навіть зрозуміння. Вимагається в нас нпр. участи в концерті, не звертаючи концертантові навіть видатків, злучених із виступом. Не береться зовсім під увагу, що коли нпр. хтось скінчив (з великим накладом труду і грошей!) консерваторію, є — кажім — скрипаком і не має вистарчаючої навіть на прожиття посади, то не може знайти фондів, потрібних для закупна нот, для уможливлення безплатної праці над собою і т. п. для покриття коштів виступів. Чи усе це має фінансувати родина, і то в безконечність?

Щоби ту справу зрушити з місця, СУПРОМ, як професійна організація музик, порішив, що музики, які дають свою фахову працю, повинні — поза виїмковими випадками — жадати за неї винагороди. Це буде зовсім те саме, що нпр. платня адвоката — правного дорадника якогось товариства, заплата лікареві, інжинірові і т. п. Треба тільки трохи застановитися, а легко зрозуміє кожний, що фаховою працею адвоката є правна оборона, лікаря лікування, а піяніста чи скрипака концертування. Це речі прості — тільки нові у нас і тому на перший погляд видаються незрозумілими.

Приймаючи згадану ухвалу, усі члени СУПРОМ-у рахувались із тим, що не раз і не двічі буде нашим обовязком взяти участь у тій чи іншій імпрезі, і не вимагати ніякої заплати.

Є. Ю ПЕЛЕНСЬКИЙ 6

Райнер Марія Рільке й Україна.

В другому оповіданні швець Петро, що попри шевство малював святі ікони, хотів вивчити свого сина Олексу, в цій штуці. Але раз Олекса намалював ікону Богородиці та не лише не схожу на суворий церковний первовзір, а просто як портрет Марусі, дочки козака Голокопитенка, отже як річ наскрізь гріховну. Тому швець перехрестившись багато разів скоро перемалював цей богомаз, а Олексі заборонив малювати. Коли пробував висватати Марусю, вона висміяла його, та й на Січ до запорожців ніхто не хотів його взяти, бо був за молодий. Аж раз прийшов у село кобзар, що співав огненну пісню про Правду й Неправду. Заповідав повстання проти ворогів. За другими пішов Олекса. Викрався з хати вночі, думав, що ніхто не запримітить того. Тимчасом при воротах хтось несподівано обняв його й поцілував у голову. Це мати благословила його на святу війну за волю України. А батько мовчки поставив за сина свічку перед іконою Богородиці.

Такий упрощений зміст достроєно до загального тону вишуканої наївности. Та вага цих оповідань далеко не в сюжеті, а в величезному багатстві мистецьких засобів і досягнень.

Представлені тут люди, хоч і прості, живуть вищими ідеалами. Вони близькі Богові. Повні всестороннього мистецького хисту, вміють рівночасно вхопити за зброю, коли батьківщині загрожує небезпека.

Така й ціла Україна. „Польські пани були панами в полудневій Русі, в цих тихих, самітних степах, що їх називаємо йменням України. Це були тверді пани. Їхній гнет та хапчивість жидів, що навіть загарбали церковні ключі, що їх лише за оплатою видавали православним, втомили й довели до призадуми молодь довкруги Києва й здовж цілого Дніпра. Сам город, святий Київ, місце, де вперше Україна про себе промовила чотирома сотнями церковних бань, щораз більше потопав у собі самім і згаряв у згарищах, неначе в наглих, божевільних думках, що поза ними ніч лиш усе безмежнійша стає. Народ на степу не знав направді, що діється. Але огорнені дивним несупокоєм виходили вночі з хат і мовчки глядили на високе, вічно обезвітрене небо, і в день можна було бачити якісь постаті, що виринали зпоза хребтів могил, що сторожко здіймалися над плоським роздаллям. Ці кургани, що є гробищами минулих поколінь, розсипані по цілому степу, немов застигла, заворожена хвиля. І в цілій країні, де могили є горами, люди є пропастями. Глибоке, похмуре й мовчазне є населення, і його слова є лише слабким, тремтливим мостом над їхнім справжнім побутом. — Часом знімаються темні птахи з могили. Часами вдаряють дикі пісні об темінних людей і потопають у них глибоко, тоді як птиці губляться в небі. У всіх напрямках усе здається безмежне. Навіть доми не можуть устоятися перед цим безкраєм і їхні дрібні віконечка повні його. Лише в притемних кутках кімнат стоять старі ікони, як милеві стовпи Господа, і відблиск дрібного світла йде крізь їх рами, немов заблукане дитя крізь зоряну ніч. Ці ікони є єдиною затримкою, єдиним певним знаком у дорозі, і немає хати, що могла би без їх існувати. Щораз нових треба, коли якась нищиться зі старости й хробачні, коли хтось вінчається й будує собі хату, або коли дехто, як от старий Охрім, умирає з побажанням забрати в поморшених долонях святого Миколу-чудотворця, імовірно тому, щоб порівняти з цим образом святих у небі й пізнати того, що його почитав більше від усіх інших.

(Далі буде).

як це вже зрештою по дні 14. Х. було у дуже численних випадках. Сам п. Гриневецький знав, що „у вимкових, оправданих випадках" Рада Союзу може звільнити свого члена від обовязку додержування принятої ухвали.

ДИРИГЕНТУРА.

Зпоміж усіх виконавчих муз. ділянок висуває п. Гриневецький на перше місце дириґентуру. І цій справі мусітимемо посвятити дещо більше уваги.

Візьмім саму суть річи. Для п. Гриневецького „дириґентом фахівцем є той, що має до того вроджений хист і відповідну підготову, здобуту хочби навіть самоосвітою". Не перечу, що можуть бути одиниці із надзвичайним вродженим дириґентським талантом — таким був Остап Нижанківський — але беру під увагу, що такі люди не появляються надто часто. Тоді справа з „вродженим хистом" є ще менше певна, як із „тими дипльомами". А мимоволі насуваються питання: чому ті, що мають вроджений хист до дириґентури, чи взагалі до музики, чому не послухають вроджених нахилів і не посвятяться тій музиці цілковито? Чому sicher ist sicher студіюють техніку або право, опісля матеріяльно сяк-так забезпечують себе і щойно потім зачинають... музикувати? Є в цьому одна „дрібненька" справа. Адвокат або ґімназійний професор (напр. математик), якби не диригував, буде завсіди найліпшим дириґентом між своїми товаришами по званню. Інакше мається справа, коли при дириґентськім пульті стоїть чоловік, який музику забрав за свою професію, на нім тяжить відповідальність перед громадянством і зокрема перед музичним світом.

Не від речі буде хоч хвилину застановитись над тим, які є завдання дириґента: чи „махати руками"? І на тому кінець? Це власне і є справа, якої дехто у нас не розуміє як слід. Завдання дириґента є куди більші і важчі від самого тактування. Дириґент повинен бути провідником і учителем, він повинен будити у свому хорі чи оркестрі розуміння і замилування до музики. Тому власне дириґент фахівець мусить пройти ґрунтовні студії багатьох необхідних музичних дисциплін, які йому дадуть змогу розпізнавати і розуміти композиції, відділювати при виборі творів „зерно від полови". Він повинен під рукою учителя пройти дириґентський курс — трактований хочби як додатковий предмет. У нього мусить бути замилування і здібности у напрямі дириґентури, бо як у всіх інших ділянках знання, так і тут самі студії не можуть дати успішного висліду.

Ніхто не стане сьогодні переконувати, що в кожнім нашім місті чи містечку повинен і може бути музика-фахівець як дириґент хору або оркестри. Але що Львів повинен вже мати один хор із дипльомованим дириґентом, який своєю працею доробляв би собі бодай частинно на прожиток, це хіба признасть кожний.

Щодо дириґентів нефахівців, то — на мою думку — вони не повинні відмежовуватись від фахових музичних кол, а тим більше не повинні протиставитись цим останнім, як то — на жаль — так часто у нас буває.

При кінці міркувань про дириґентів зверну увагу читачів, яка помисловість п. Грин., коли мова про „компромітування" СУПРОМ-у і його повагу в очах нашого громадянства. Exempla trahunt — пише. Жадатимуть — мовляв — фахівці дириґенти винагороди за свою працю, а за їх приміром можуть цього самого зажадати хористи-співаки. Це справді цікаве! Загляньмо до наших хорів, „Боянів" і інших. Чи є там співаки, які мають консерваторійні студії і трактують спів, як свою професію? А це для нашої справи є основним. Позволю собі врешті запитати, невжеж п. Гринев. не знає, яка є ріжниця між працею дириґента і хориста: не знає якого приготування вимагає дириґування, а якого співання в наших хорах?

Д-р Василь Витвицький.
(Докінчення буде.)

Ухвалили буджет армії.

ВАШИНГТОН, 30. 3. ПАТ. Палата репрезентантів ухвалила буджет армії у висоті 401.998 долярів.

Ревматизм недугою холодної і вогкої пори року.

Коли застає весна, тоді повітря все ще досить холодне і часто пересичене вогкістю, тому ревматичні недомагання зростають. У нашім малосоняшнім кліматі, багатім на дощ і сніг, найчастіше дошкулює нам ревматизм мязів, викликаний або простудою, передовсім підчас наглих змін погоди, або наслідком невідповідних мешканевих відносин. Часто трапляється, що огнища недуги находять собі місце в мязнях крижів (постріл) а нераз ті болі мандрують і тоді відчуваємо їх щораз то в іншому місці. Лікування ревматичних терпінь вимагає раціонального і дбайливого лікування, полученого зі зберіганням дієти. Лікарські досвіди виказали, що в лікуванні тих схорінь вказані саліцильові препарати, які через сполуку зі солями літу ділають дуже успішно. До одних таких протиревматичних засобів належать таблетки Тоґаль. Вживається їх в артретизмі, подаґрі, Тоґаль втихомирює болі і приносить полекшу. Таблеток Тоґаль уживають також у ґрипі, простуді, нервових болях і болях голови.

Зліквідували комуністичну централю.

ВІДЕНЬ, 30. 3. ПАТ. Урядово звідомляють, що поліція зліквідувала в Інсбруку ново зорґанізовану комуністичну централю. Арештували 50 комуністів, м. н. провідника тирольської окруґи. Викрили теж тайну друкарню та склад комуністичної бібули. Арештовані комуністи відповідатимуть перед судом за державну зраду.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Прем. Флянден відбув нараду з міністром війни ген. Мореном і міністром летунства ген. Дененом.

— Суд присяглих в Атенах увевиннив усіх підсудних за атентат на Венізельоса.

— Канц. Гітлер зясував подрібно на засіданні ради міністрів хід своїх розмов з британськими міністрами.

— У Парижі студенти медицини застрайкували на знак протесту проти продовжування дискусії над проектом закону, який дозволяє чужинцям лікарям виконувати своє звання.

Зміна конституції в Греції.

ЧИСТКА В АРМІЇ Й АДМІНІСТРАЦІЇ.

АТЕНИ, 30. 3. ПАТ. На вчорашньому засіданні палати послів прем. Цалдаріс виголосив довшу промову про хід і здавлення повстання та про внутрішню політику уряду. Загальні напрямні уряду — говорив Цалдаріс — є згідні з волею народу. Уряд строго покарає всіх, які брали участь у революції і переведе основну санацію армії. Переведе теж чистку в адміністрації. Державні установи, як напр. сенат, яких склад був невідповідний, а їхня діяльність була шкідлива, уряд заступить установами, які більше відповідають економічним умовинам держави і виявлять більшу справність. Уряд підготовляє теж скликання національного зібрання, яке зійдеться уже незабаром, щоб змінити конституцію. Ці зміни дозволять достосувати адміністраційний апарат до нових економічних і суспільних умовин. Аж до скликання національного зібрання законодатну владу перебрав уряд. Хоч ця програма зустрілась зі загальним одобренням у краю, уряд станув перед посольською палатою, як єдиною установою, яка репрезентує суверенність народу, сподіючись однодушного одобрення.

Публика на ґалерії і в будинку парляменту уладила овацію прем. Цалдарісові і ген. Кондилісові й іншим членам уряду, домагаючись строгої кари для повстанців.

„Просвіта" — це перший і найкращий вартовий українського духа. Спішіть з „Даром Просвіті".

Абисинія зірвала переговори.

РИМ, 30. 3. ПАТ. Державний підсекретар до пресових справ дав таке вияснення у справі італійсько-абисинського конфлікту: Італійський посол в Адіс-Абеба запропонував розглянути розбіжности у справі відповідальности за події в Уаль-Уаль, обмінявшись документами. Абисинія цю пропозицію відкинула. Італія далі обстоює засаду безпосередніх переговорів. Абисинське посольство в Римі жде на вказівки з Адіс-Абеби, але їх дотепер не одержало. Італійські урядові кола рішуче заперечують, буцім то Італія виповіла формально війну Абисинії.

Зл. Держави і далеко-східний пакт.

ВАШИНГТОН, 30. 3. ПАТ. Державний секретар Гол сказав, що СССР не зробив іще в державному департаменті демаршу у звязку з проектом, який Літвінов предложив Ідені, а саме, щоб держави, зацікавлені на Далекому Сході, заключили пакт. Гол зазначив, що становище Зл. Держав до пактів загально відоме, бо уряд Зл. Держав піддержав пакт Бріян-Кельоґ і умову 9-ох держав.

Арештували черців і черниці.

БЕРЛІН, 30. 3. ПАТ. Урядово потверджують вістку, що в половині березня в багатьох католицьких монастирях у Німеччині поліція перевела ревізію й арештувала багато духовників, черців і черниці, під закидом тяжких девізових проступків. Згідно з урядовим комунікатом державний скарб має втрат на півтретя міліона марок. Подробиці тієї справи держать у тайні.

НОВИНКИ

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— **Робітня футер Юліяна Глушевського**, Львів ул. Капітульна 3, І. пов. тел. 54-46. Приймає футра до перехову на літо. 1138

— **Хто перший відвідає український магазин взуття „Такт"**, Львів, Ринок 43, де також на замовлення виконують всі шевські роботи солідно, дешево й скоро — даю 2% на Рідну Школу. 1152 4-13

— **Магазин постелі Р. Джала**, Львів, Хорущини 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матераци по 7 зол. 639 55-100

— **Першорядне фризієрське і косметичне** заведення для Пань і Панів Т. Кутковського, Сикстуська 14. Тел. 106-88. 1119 8-15

— **Приймаю як давніше в моїм дентистичнім заведенні** від 9—1 і 3—6, в неділі і свята від 9—10. Львів, Сикстуська 17. — **Насс.** 725 1-3

— **Повідомляємо**, що через великий наплив замовлень на дешеві книжки виконання їх припізнюються на 3—5 днів. Просимо вибачення. **Продаж дешевих книжок продовжили ми до 20. квітня ц. р.**, тому всі замовлення, які до того часу одержимо, виконаємо по знижених цінах. Катальоги зі змінами та нові додаткові списи висилаємо даром. Книгарня Шевченка, Львів, Ринок 10. Філії: Луцьк, вул. Ягайлонська 95, Перемишль, Ринок 14, Стрий Гоша 1, Кремянець, вул. Широка 59, Ковель, Варшавська 69. 1195

— **Видавництва календаря „Дніпро" і „Хортиця"** просять усіх Шановних відборців календаря **„Дніпро" і повісти А. Чайковського „Полковник Кричевський"** вирівняти негайно залеглість: за календар „Дніпро" 1935 р. — 2 зол. і за повість „Полк. Кричевський" 1.90 зол. Адреса: Львів, Руська 3, ІІ. пов. Конта ПКО у Львові: „Дніпро" ч. 504-782, „Хортиця" 503-110. 1202

— **„Перші й одинокі".** Перші? Чому перші? Бо від початку світа не було ще таких других, як вони. — Чому одинокі?.. Бо в цілому світі не ма таких других. А чи знаєте, що перші і одинокі, це цукорки і солодощі „Фортуни Нової", що солодять вам гіркі будні й кажуть бачити світ кращим, як він є в дійсності. 1166

— **Чи тямите Вернову „Подорож на місяць"?** Якщо хочете переживати її вдруге, то підіть на відчит д-ра Андрія Ластовецького п. з. „Чи можна поїхати на місяць?" („Подорож на місяць у літературі і науці"), що відбудеться заходами „Товариства Письменників і Журналістів ім. І. Франка" у неділю 7. квітня, 6. год. попол. у салі „Бесіди".

— **Кіно і підводи.** В останьому тижні висвітлювано в одному з тернопільських кін польську патріотичну фільму з часів облоги Ченстохови шведами під наголовком „Пшеор Кордецький". З приводу цієї вистави шкільний інспекторат у Тернополі доручив урядово управам вселюдних шкіл у повіті, щоби зорганізували поїздку шкільної дітвори на цю виставу. Війти одержали приказ доставити безплатно підводи для шкільної дітвори. Так і сталося і через кілька днів можна було оглядати, як до Тернополя розмоклими дорогами тягнулася довга низка підвод з українських сіл, а на них повно перемерзлої сільської української дітвори, що примусово їхали до кіна. Невже це мала би бути одна з метод нової шкільної системи?

— **Цікаві практики.** При кінці місяця лютого ц. р. зголосився до Земельного Т-ва Парцеляційного у Львові при вул. Шашкевича ч. 2. Михайло Лозинський, рільник з Верблян пов. Камінка Стр., який хотів набути в цьому товаристві землю з парцеляції. Лозинський одержав відповідні друки, які виповнив, а дня 28. березня ц. р. зголосився там вдруге, щоби вже ближче обговорити справу купна землі в Любеліні Волоховій пов. Бібрка. Одначе тепер здивувався немало, коли в Зем. Т-ві Парцеляційнім сказали йому, що він як гр.-католик землі набути не може, хіба тоді, якщо змінить обряд та принесе відповідну посвідку зі старостава в Камінці Стр. Розуміється, що Лозинський відкинув пропозицію Зем. Т-ва Парцеляційного. На жаль є такі, що змінюють свій обряд, як це зробив п. Б. з Буська. Ці інформації подав сам п. Лозинський в Народній Організації Українців м. Львова.

— **Українці у бренськім радіо.** Дня 6. квітня ц. р. влаштовує Чесько-словацько Українське Обєднання при участи бренських українських товариств вечір української пісні та музики з нагоди 100-их роковин народження О. Ю. Федьковича. На цім концерті виступлять також знані українські мистці з Відня: челіст проф. Богдан Бережницький та пяністка п-і Дарія Карановичева. Їх гру буде висилати бренський радіожурнал з концертової салі розголосом від 20 год. 30 м. до 21 год. Програма: 1. Віктор Косенко: Соната на фортепян і віольончельо, ч. 10 і 2) Василь Барвінський: Варіяції та фуга на тему: „Засвистали козаченьки" (з Української Суїти). — Дня 7. квітня в 10. год. передпол. буде співати до бренського радія оперова співачка Анда Остапчук-Науменко українські пісні.

— **Забороняють основувати українські товариства.** Збаражське староство заборонило основувати Місцевий Союз „Каменярів" у Токах і Кружок „Сільського Господаря" в Голотках. Крім того староство не дало дозволу на уладження Шевченківських свят і театральних вистав у Лисичинцях, Токах, Доброміріці й інших місцевостях. Вкінці поліція у Збаражі розвязала нараду громадських радних (32 особи), при чому не провірювала, чи присутні є особисто знані запрошуючим, а староство за здогадні незаконні збори покарало скликуючих д-ра В. Гамаля і д-ра Таращука. Покарані внесли відклик до суду.

— **Контроля над дешевим цукром для бджіл.** Пасічникам продають по нижчих цінах т. зв. „скажений" цукор для кормлення бджіл. Уряди скарбової акцизи переводять контролю над способом зужиття дешевого цукру поодинокими пасічниками.

— **За образу польської держави** засудив суд у Бродах Антона Падуха з Клекотова, бувшого посла до австрійського парляменту, на рік вязниці.

— **За ударемнення екзекуції.** Городський суд у Дрогобичі засудив за ударемнення екзекуції Михайла Сеника на пів року вязниці, а Евфрозину Слюсарчикову на 300 зол. грини з заміною на кару арешту.

— **Замість обнижки підвишка.** На засіданні міської ради у Львові рішено підвищити з днем 1. квітня ц. р. оплати за електрику, воду і ріжнії доплати. Оплати за зужиту електрику підвищено на 2 прц., а від води на 3 прц. Надвишку з цієї підвишки мають обернути на підмоги для безробітних. Отже з обіцяної недавно обнижки не вийшло нішо.

— **Історія нічної екзекуції.** До с. Яцули, пов. Сарни прийшов у вересні м. р. податковий екзекутор і хоча була вже темна ніч, розпочав з трьома помічниками урядування. При світлі електричних ліхтарок вивели зі стаен кільканадцять штук худоби і не зважаючи на протести жінок, погнали зі села. Під лісом заступила їм дорогу юрба селян з колами і почали кричати: „віддай худобу!" Екзекутор наставив проти них револьвер, але селяни обкидали його камінням, відобрали загроблену худобу і загнали назад додому. Екзекутор зі своїми помічниками відійшов з нічим. Справа знайшлася в суді в Рівному і перед кількома днями відбулася розправа проти пятьох селян. Двох обвинувачених засуджено по 6 місяців вязниці, одного хлопця дано до дому поправи, а двох увільнено.

— **Львівська хроніка.** Суд засудив Степана Кірика на 7 місяців вязниці за це, що не рятував своєї нареченої Софії Герчаківни, яка після суперечки з ним кинулася до ставка на Францівці. — Залізничник Антін Пасічний з вул. Короткої 8. повідомив, що пропав без вістки його 15-літній син Маріян, гімн. ученик. Пропав теж 14-літній ученик 3-ої гімн. кляси син столяря Н. Мінчука з вул. св. Кінги 14. — Дотеперішній директор трамваїв інж. Барвич перестав урядувати з 30. березня. Нового директора трамваїв іменують на днях. — В алеї на Високім Замку найшли трупа коло 60-літн. жебрака з торбою, в якій находилось дротарське знаряддя. Помер мабуть з голоду. — На подвіря камяниці при вул. Курковій ч. 25. кинувся з другого поверху 31-літн. Е. Авербах, б. торговельний агент, не могучи дістатись до шпиталю на лікування недуги.

— **Краєва хроніка.** З причини нещасного кохання на залізничій стації в Заболотові кинувся під поїзд 18-літн. Тад. Марцінковський. Згинув на місці. — За крадіж срібла в гр. Баденія у Радехові золочівський суд засудив львівських злодіїв Ст. Бурнія, Ст. Волошина та Б. Парашу по 3 роки вязниці, а А. Гурака, сторожа дому при вул. Газовій ч. 8. у Львові й І. Вілякова, бувш. льокая у гр. Баденія по 18 місяців вязниці. — З причини родинних невзгодин повісився в Созані (Самбірщина) 60-літн. Ф. Кондяк. — Будова мосту на Дністрі у Заліщиках коштуватиме 700.000 зол. Кошти ті по половині покриває Польща й Румунія. Підпори й філяри побудують іще цього року, залізну конструкцію змонтують на місці щойно в 1936 р. — Знайшли аероліти. На полях біля села Кремпи пов. Ловіч знайшли відломки метеору, що впав перед кількома днями. Один відломок важить коло 10 кг., другий 4 кг. Оба аероліти складаються з металевої і мінеральної мішанини. Хоча земля була замерзла, аероліти зарилися на метер глибоко. З Кракова вибралася наукова комісія на місце..

Міські Театри у Львові на неділю 31-го березня 1935.

Великий Театр
3·30 Прощальна вистава „Роскішної дівчини" по найнижчих цінах.
7·30 „Крик" сезаційна музична песа.

Театр Ріжнородностей
Нині в год. 7·30 веч.
„Подружий метч"
чи мущина може любити дві жінки нараз?

— **22 смертні присуди.** Як повідомляють з Москви, в останніх дванацятьох днях видано в Ленінграді, Москві, Харкові й інших совітських містах 22 смертні присуди, з цього в одній тільки Москві 16. Всі присуди виконано. Більшість засуджених виконала збройні напади на совітських урядовців і державні установи.

— **Новий шкільний предмет** заведуть від вересня по італійських вселюдних школах. Раз на тиждень діти писатимуть вправи на тему охорони звірят. За найкращі вправи учні матимуть одно пополудне на тиждень вільне.

— **Нові безсмертні.** „Французька Академія" вибрала на місця опорожнені після смерти Бремонда, Барту та Поанкаре трьох нових членів. Тільки прізвище Кльод Фаррера, автора повістей перекладених на ріжні чужі мови і сфільмованих („Чоловік, що вбив", „Дим з опію", „Битва", „Цивілізовані") знає ширший загал на чужині. Жак Бенвіль і Андре Бельсор, два нові безсмертні це слави чисто французькі. Бенвіль — історик Франції, журналіст реалістичного денника „Аксіон Франсез". Його історичні студії „Історія двох народів", „Агадір і східна справа", „Історія трьох поколінь" і „Політичні наслідки миру" зєднали йому імя. Бельсор — довголітній літературний критик денника „Журналь де Деба" — знавець скандинавських літератур, дослідник культури ріжних народів. Дав він літературні та культурні студії про Америку, Японію, Венецію та Румунію.

— **Ріжні вістки.** Болівія і Парагвай, що досі не погодились через конфлікт Чако взяли собі за мирових посередників Аргентину та Чіле. — У Болгарії арештували 300 осіб, обвинувачених у комуністичних організаціях. — У Франції й Бельгії пересунули всі годинники на „літній час" від 30. ц. м., в Англії щойно 15. квітня. — На головній поліції в Ню Йорку спалили більш 25.000 книжок та образів, сконфіскованих у ріжних громадян за порнографію. — У Відні відчинять музей, посвячений пануванню Франца Йосифа І. — Франц. посол Рейгель поставив у парляменті внесок, щоб завести смертну кару для військових шпигунів. — Винахідник нової експльоатації золота Дуніковський пропонує франц. урядові купити його винахід; він хоче забути свій жаль до Франції, що судила його як ошуканця.

— **Вп. Управі Музею визвольної боротьби України в Празі.** Звертаємося оцим публично до Вп. Управи Музею визвольної боротьби України в Празі за відповідю на наше письмо з дня 6. листопада 1934 р. — **Управа укр. т-ва „Єдність" в Празі. Управа т-ва укр. інжінерів в ЧСР.**

ДИВОГЛЯДИ.

ПРОДАЮТЬ МУЗИКУ СФЕР.

Американські крамниці продають уже грамофонові плити, з яких можна почути не більше і не менше, як... „музику сфер". Так, — на звичайну кавчукову плиту ловлять світло місяця та зір, перемінюючи їх на звук. Більшість зір різниться між собою звуково; найприємніша для вуха є мельодія, що доходить із Сіріюса.

ТРИ РОКИ ЖИВ КЕКСАМИ.

Англійське місто Сундерлянд славне тим, що виробляє т. зв. кекси (коржики). Тепер фабрика цих кексів найшла новий спосіб реклями. Банкир Пенніверт занедужав 3 роки тому на шлунок і годувався тільки кексами з чаєм: від цього видужав. Фабриканти кексів повідомляють світ, що людина може жити самими кексами.

—o—

Дописи.

ЗОЛОЧІВ.

Академія в честь Михайла Грушевського. В неділю 24 с. м. заходом всіх товариств у Золочеві, при видатній співучасти хору Муз. Т-ва ім. Лисенка, орхестри Т-ва „Сокіл" і філії „Союзу Українок", улаштовано в залі Т-ва Шашкевича жалібну академію в честь М. Грушевського. Академію попередила панахида, відправлена о. шамб. д-ром Юриком, о. кат. Буком та о. Микитюком. Підчас панахиди співав мужеський церковний хор під управою дир. Кравчука. По панахиді о. шамб. д-р Юрик звернувся до громадян і представив ті важкі умовини життя українського народу за Збручем і те середовище, в якому довелось жити і працювати нашому великому вченому та візвав горячими словами всіх присутніх до участи в академії. У вщерть виповненій салі при удекорованому цвітами портреті почалась жалібна академія похоронним маршом Шопена, по мистецьки відограним дутою орхестрою Тов. „Сокіл" під вправною кермою п. Повзикука. Гарно обдуманий реферат про життя і творчість М. Грушевського виголосив дир. Гева. Хор Муз. Тов. ім. Лисенка під батутою д-ра В. Красноцкого відспівав зовсім поправно в супроводі фортепяну Ст. Людкевича „Ой Морозе, Морозенку" і Лисенка „Жалібний марш", у якому сольові партії в другій частині відспівали дуже гарно: Л. Гайдучківна (сопран), О. Рудзінська (альт), Ю. Сабат (тенор). Незвичайно гарною точкою був сольовий виступ п. Любомира Йойка. Голос його звучав могутньо у високих тонах прекрасних пісень Ст. Людкевича „Ой вербо, вербо" і Лисенка „Ой Дніпре, мій Дніпре". Фортепяновий супровід мала в своїх руках дир. Муз. Інст. п. Віхлинська. Відспіванням національного гимну закінчено академію, яка полишила в присутніх глибоке вражіння.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Перемишль голодним Яворівщини. За почином Марійського Товариства Пань відбулися дня 22 березня с. р. в зімнатах „Української Бесіди" ширші сходини представників усіх установ Перемишля в справі негайної помочі голодним по селах Яворівщини. На сходинах явилося 26 відпоручників освітних, релігійних та економічних товариств. Наради відкрив о. кан. В. Гриник, покликуючи на секретаря п. Е. Зиблікевича. Обі вони проводили сходинами. Зібрані почули звичай вісти з місць: по селах Яворівщини шириться внаслідок голоду черевний тиф, і декуди втягають уже політичну гру до голоду і тифу, щоб деправувати нещасне населення. По живій і широкій діловій дискусії рішено перевести окремі збірки в місті й окремо по селах. Піднесено горячий апель на адресу нашого жертвенного й помічного духовенства. Ухвалено призбирані гроші й харчі висилати негайно на адресу комітету в Яворові. Вибрано повітовий допомоговий комітет під головуванням о. крил. В. Гриника, зложений з ділових, повних почину й рухливих одиниць, що дає запоруку найкращих успіхів. Комітет розпочав працю у двох секціях — на місто й по селах. Все свідоме українське громадянство Перемищини, до котрого не дійшов би припадково збірщик, повинно висилати якнайскорше датки на адресу о. В. Гриника, гр.-кат. Капітула, Перемишль. Перші кроки праці дають гарні вигляди та стануть певно принукою і зразком для інших повіті. На голодних Яворівщини дало Драм. Тов. ім. Л. Українки дня 24. III. виставу „Клюб кавалерів", котра, хоча відіграно її тут удруге, стягнула до салі Народнього Дому численних слухачів. Поміч голодним не сміє ані припинити, ані ослабити — що підніс на нарадах один бесідник — ударної кампанії за поголовним членством „Просвіти". **Я. ой.**

З дороги життя.

Est modus...

Вичитав я у бруковій пресі про одну подію, що мені привіяла веселий спогад з невеселих днів.

Поширилося нині дуже потайне різництво, особливо в прилучених до Львова підміських громадах.

Безробітні ремісники їздять по доокличних селах, скуповують дрібнішу худобу як свині телята, самі їх ріжуть та дешево продають.

Дає це змогу обнижати ціни меншим ресторанам, що мало журяться санітарними приписами, залишаючи ці клопоти міській рані.

Міський ветеринарійний уряд виповів безоглядну війну потайним непрофесійним різникам. Мандрівна місія бродить дні й ночі по великих передміських болотах великого Львова, слідить, переводить ревізії, конфіскує товар і накладає кари.

На Замарстинові склалася ось яка подія. Комісія дістала певну вістку, що один столяр убив теля. Кинулася досвіта на ревізію, перешукала варстат, комірки — теляти не було. Зайшли до мешкання, заглядали у всі закутини, під ліжка. Аж один з контрольорів побачив, що з колиски зпід покривала визирає кінець червоного хвоста. Відкривши покривало, застав там теля, що спочивало, на жаль, уже — вічним сном, бо мало підрізане горло.

Не тратячи гумору, контрольор заколисав його, присвіюючи сумну колисанку. Після цього списали протокол, сконфіскували теля і наклали на майстра кару.

Це пригадало мені іншу подію, якої я був свідком і учасником. Було це в р. 1920. Я був членом „Горожанського Комітету", мабуть одинокої установи, яку затвердив ґен. Розвадовський. Завданням комітету було нести моральну й матеріяльну поміч вязням по змозі й положенням.

На якесь свято (мабуть Йордан) рішив Комітет купити свиню, щоб вязні мали кращий обід.

За чотироножну свиню було тоді у Львові дуже важко, бо місто було незаапровізоване, а невелика ще тоді область зайнята польським військом, віддавала все на прогодування армії, бо лінія Львів-Краків у харчах недомагала. У Львові лиш тайком принагідно можна було купити більшу скількість вепровини.

Комітет доручив мені виконати цю дипльоматичну місію. Мені обіцяв один знайомий грубий різник за високу ціну доставити цілого вбитого, розібраного вепра. Мав його привезти в точно означеній годині. Я мешкав у Ставропігії, де й містилася домівка Горожанського Комітету.

Вночі заїхала на Бляхарську вулицю — карита. Висів з неї пан майстер Роман Ж. а побачивши мене в брамі в товаристві другого товариша, збентежився дещо. За хвилину каже:

— Я приїхав сюди з жінкою, бо заслабла в дорозі і годі мені її везти аж під рогачку.

Я зразу не розумів, але за хвилину доглупавшись, вспокоюю його тихо, що другий гість, то „свій" чоловік.

— Так ідіть вперед нагору, світіть а я йду за вами — сказав різник.

Ми пішли на другий поверх, різник за нами і стогнав тяжко.

Коли ми вже були в кімнаті, ввійшов різник, несучи на плечах якусь грубу колоду, убрану в плащ і жіночий капелюх. Поклав її на землю і сказав змученим голосом: „Інакше я її не міг перевезти через акцизову лінію".

Так наші бідні вязні мали святочний обід.

Тиберій Горобець.

РАВА РУСЬКА.

Конференція українських купців. Дня 26. III. відбулася конференція представників усіх місцевих купців при співучасти делегатів повітових культурно-освітніх установ. Конференцією проводив член дирекції „Української Торговлі" п. Совик Степан. Він зясував положення „Української Торговлі" та виказав цифрово, що лише 20 проц. усього українського громадянства закуповує у своїх — решта громадянства Рави Руської і повіту свої запотребування полагоджує по жидівських крамницях. У дискусії всі промовці потвердили те саме, доказуючи це називищами навіть визначніших громадян, які назверх на кожному кроці проповідують гасло: „Свій до свого", а самі того гасла не придержуються. По дискусії рішено одноголосно вислати від українських фірм Рави Руської до громадянства й установ і Рави Руської і повіту пригадку, щоб свої запотребування покривали виключно у своїх купців. Треба вірити, що така відозва знайде повне зрозуміння у громадянстві і не треба буде нікому дорікати. При цьому завважуємо, що згадані фірми постановили давати покупцям товар першої потреби і не дорожчий, як у чужинців

ДРОГОБИЧ.

Шевченкове свято у школі вправ СС. Василіянок у Дрогобичі, яке відбулося 17. III. ц. р., можна зачислити до найудатніших, які в останніх літах у Дрогобичі взагалі відбулися. Всі точки були виявом гідної похвали здібности для зеслучання і вщіплення у своїх дітвори культу Тараса. Реферат Богданка, форт. сольо Дарці, скрипк. сольо Ірчика, злитий хори, декламація Ольги, сценки про „Червону Калину" і про „Діточу Тайну" та прекрасний „Танок квітів" — отсе китичка точок зібрана великим накладом праці. Ми, родичі, приглядалися поодиноким точкам з вдячністю для СС. Василіянок, що так гарно ведуть наші діти. Спеціяльне признання і подяка за труд належиться невтомній учительці тої школи п. Ользі Дзядиківній, як теж Сестрі Онисимі Савичівній, Сестрі Севастіяні Дегері й п. Анастазії Огродніковій. **С. С.**

БОРЩІВ.

Шевченківський концерт. Дня 24. III. відбувся в Борщеві заходом Повітового Кружка „Рідної Школи" та філії „Просвіти" повітовий концерт у честь Шевченка. Народу, переважно селян, було понад 1.500 осіб. Багато через брак місця відійшло назад. У тому концерті взяли участь селянські хори з Кривча, Стрілковець, Іванкова та два міщанські з Борщева і Скали над Збручем. Виступила теж дітвора „Рідної Школи" з Борщева і Скали. Вступне слово виголосив п. Петро Гораль.

ЛЮБЛИН.

Великі вечерниці в Любляні. Наші метнійші пані в Любліні при співучасти енергійних мужчин виказали в суботу 9. березня, що вони мають хист в улаштуванні імпрез і в гуртуванні людей. Велика, гарно прибрана і привітна ремісніча саля виповнилася вже після 9-ої години вечором добірним товариством українців з Любліна й околиці. У веселий безжурний настрій ввела відразу усіх традиційна коломийка, а цей настрій не покидав уже нікого до білосвітського дня. Коломийка йшла так весело і живо, що ще треба було опісля її другим (а мабуть ще й третім) наворотом витанцьовувати. І не диво коломийку танцювали численні пари і то неабияк а правдиво, „з життям". Інші, розуміється, і наші давні й найновіші танці. А все вертілося, ніхто не мав часу як слід навіть відпочати і перерви були коротенькі; а й ті перерви виповнювали гості гарними українськими піснями, до яких пригривав на фортепяні д-р Литишевський, б. диригент Українського Академічного Хору в Кракові. Орхестра була добра; різноманітні танці і їх переплітання додавали руху. При добірнім і добре зорганізованім буфеті було також повно гостей; решту буфету при кінці забави присутні розкупили. Вечерниці мали і моральний і матеріяльний успіх. Всі, що були тут разом, були вдоволені і не жалували навіть дальшої

дороги, а ті, що не були, тепер нарікають на себе. „Душа" забави д. Тимцюракова дістала в часі забави як подяку за труди дуже гарні цвіти. „Невидимого" ініціятора забави дир. В. Тимцюрака також вирізнили гості овацією. Багацько займався вечерницями також інж. Мурин. Потішаючий це факт, що всі українці у нас гуртуються. Приготовлюють вже й концерт у честь Шевченка.

З наших церковних справ. В неділю не дуже „братцтво" заспало, бо було немало людей і в гр.-кат. церкві при вул. Зеленій і в православній церкві при вул. Руській, де пароохом є тепер свідомий українець. Диригентом хору при гр.-кат. церкві є проф. Вишиванок, диригентом хору при православній церкві є теж свідомий українець.

М. Миханько.

СПОРТ.

ПРЕСОВА АНКЕТА В У. С. С-І.

У пятницю 29. ц. м. вечором відбулася в Українськім Спортовім Союзі пресова анкета. На анкету явилися представники 9 українських редакцій.

Дир. О. Радловський повитав представників преси та в короткому рефераті подав відомості про те, що У. С. С. зробив та що задумує зробити в найближчому часі. Головно у цім році треба посилити пропаганду ідеї фізичної культури серед широких кругів громадянства. В п. р. відбудуться Запоріжські Ігрища — Українська Олімпіяда. У. С. С. постарається зорганізувати їх зразково, але від громадянства і преси домагається піддержки.

Дальша справа, якою мусить зацікавитися й захопитися найширші круги громадянства — це відзнака фізичної справности. У. С. С. прямує до того, щоб кожний українець здобув В. Ф. С. і в тому змаганні мусить У. С. С-ові помогти теж преса та громадянство. В тій ціли Рада У. С. С. звернеться до всіх українських підприємств та установ, щоби в годинах праці завести чвертьгодинні руханки.

Також створять у найближчому часі Раду Фізичного Виховання, що складатиметься зі знатніших гігієністів, лікарів, педагогів і руховиків. Рада буде найвищою магістратурою українського фізичного виховання. Вона виготовить пляни праці та прослідить теоретично руханку і спорт та їх відношення до людини, зокрема серед українського громадянства.

По рефераті виязалась оживлена дискусія, що тревала більше як годину.

Е. Ч.

СУБРЕФЕРАТ КОПАНОГО МЯЧА ЛЬВІВСЬКОЇ ОКРУГИ. — КОМУНІКАТ Ч. 2.

1) Всі клюби копаного мяча переведуть до 14. 4. ц. р. внутрішньо-клюбові біги навпростець для своїх членів.

2) 7. квітня ц. р. в год. 9 рано на площі „Сокола-Батька" відбудуться клюбові підготовчі змагання для всіх копунів львівської округи в таких конкуренціях: 1) мет булавкою, 2) дружинове перетягання линвою, 3) скок вдалечінь, 4) штафета 10 × 100. Змагуни всі являться в строях копунів. Точкування дружинове. Технічну підготову цих змагань доручується перевести У. С. К. „Тризубові".

3) 14. квітня ц. р. в рамцях окружного бігу навпростець відбудеться біг навпростець копунів. Траса 2500 м. Змагун, що не візьме участи в тім бігу буде покараний двома місяцями дискваліфікації.

4) 3. квітня в год. 7. веч. в домівці У. С. С. (Руська 3, I) відбудеться теоретичний вишкіл гри в порівнику. Обовязкова приявність всіх змагунів коп. мяча. Дружини провінціональні вишлють по 2-х представників.

5) Клюби, які ще не зголосили своїх дружин до розгривок за першенство, зголосять до дня 9. квітня ц. р. включно. („Хуртовина" — Комарно, Сокіл — Бібрка, Сокіл IV, „Дніпро" — Винники).

ЗА СУБРЕФЕРАТ КОП. МЯЧА:

М. Вербицький, голова, В. Повзанюк, секретар.

Листування Редакції.

Вп. Дописувачів, що ургують у справі своїх дописів (особливо про виборчі вислідки і Шевченківські свята) повідомляємо, що будемо старатися використати в найближчих днях увесь присланий нам матеріял.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 31. III. год. 3·30 веч. „Роскішна дівчина".

Неділя, 31. III. год. 7·30 веч. „Крик".

Понеділок, 1. IV. год. 7·30 веч. „Переносини".

Театр Різнородностей.

Неділя, 31. III. год. 7·30 веч. „Подружний мечт".

Понеділок, 1. IV. год. 7·30 веч. „Подружний мечт".

Кіна.

АДРІЯ: „Між небом і землею" та додаток.
АПОЛЬО: „Недокінчена симфонія".
АТЛЯНТИК: „Нові люди" (Пісня о щасті).
ВАНДА: „А. Л. 14 затонула", „Велика грішниця".
ҐРАЖИНА: „Королева Христина" (Ґрета Ґарбо).
КАЗІНО: „Весела вдова" оперетка Легара (з Мор. Шевальє та Мекдональд).
КОЛІСЕЙ: „Злодій сердець", ревія „Хай живе спорт".
КОПЕРНИК: „Клеопатра" та найновіший тижневик.
МАРУСЕНЬКА: „Клеопатра" та найновіший тижневик.
МІРАЖ: „Щойно вчора".
МУЗА: „Весняна парада" (Фр. Ґаль).
ПАКС: „Історія душі", Тижн. ПАТ-а.
ПАЛЯС: „Антко-поліцмайстер" (Димша).
ПАН: „Кохання Фрайляйн Доктор", „Створена до цілування".
РАЙ: „Родина Ротшильдів".
СВІТ: „Син Кінг-Конга", комедія „Князь Аркадії".
СОНЦЕ: „Відважний хлопець" і ревія.
СТИЛЕВЕ: „Тіні Бродвею", ревія „Лет у стратосферу".
УТІХА: „Білий птах" і ревія.
ХИМЕРА: „Світ іде вперед".

Закордонне радіо.

Неділя, 31. березня 1935.

Відень (506,8) 11·45 Форт. квінтет, 12·20 Легка музика, 15·30 „Іоганес-Пасіон" Баха, 21·00 Бахові твори, **Кошиці** (259,1) 17·55 Циг. музика, **Прага** (470,2) 9·15 Фр. музика, 10·00 Сальон. музика, **Білгород** (437,3) 15·30 Пісоньки, 18·30 Скрипка, **Берлін** (356,7) 14·15 Твори Генр. Марто (скр., форт., флет, альтівка), 19·00 Солісти, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 12·00 Виступ скандинавських артистів (пісні, муз.), 20·00 Вес. вечір, **Кельн** (455,9) 16·00 Концерт (сп., муз.), **Ляйпціґ** (382,2) 11·00 Кантата Баха „Вас Ґот тут, дас іст вольґетан", 14·50 Хор. пісні Шуберта, **Штутґарт** (522,6) 15·00 Альпейська нар. музика, 20·00 Оп. вечір, 22·30 Шуманові пісні, **Будапешт** (550,5) 12·30 Вок. музичний поранок, 17·00 Циг. музика, 18·30 Форт., 19·45 Оперетові мельодії, **Міляно** (368,6) 20·45 „Люна Парк" оп. Льомбарда й Ранцатті, **Рим** (420,8) 17·00 Опера або концерт, 20·45 „Віденки" оп. Легара.

Понеділок, 1. квітня 1935.

Відень (506,8) 17·40 Молоді солісти, 20·00 Вес. авдиція, 21·30 Нар. арії та пісні, 22·00 Концерт, **Прага** (470,2) 17·40 Пісні, 21·00 Хор, **Білгород** (437,3) 16·20 Пісоньки, 20·00 Опера, **Берлін** (356,7) 20·10, 23·00 Концерт, **Гайльсберґ** (291) 19·30 Форт. твори Макса Реґера, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 17·50 Конц. концерт Вайсмана, 23·00 Форт. твори Баха, **Кельн** (455,9) 16·00 Давні нім. мистці, **Мінхен** (405,4) 13·25 Популярна музика, 19·00 Камер. музика, 20·10 Пісні й музика, **Будапешт** (550,5) 12·05 Форт. і скрипка, 16·00 „Мадам Батерфляй" оп. Пуччіні, 21·25 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11·30 Легка музика, 22·00 Солісти (Аріґо Серато (скр.), Фуґа (форт.), **Рим** (420,8) 12·30 Квінтет, 17·30 Концерт творів Баха.

Радіо до сітки, що відбирає 15 стацій у Львові разом з голосником **зол. 140·—**

„EKRAVOX"
ЛЬВІВ, ВУЛ. АКАДЕМІЧНА 11.
1197 1—3

Львівське радіо.

Неділя, 31. березня 1935.

9·00 Ранішня авд., 10·00 Музика з гр. пл., 11·57 Сигнал часу, 12·04 Метеорол. вістки, 12·05 Сільва рерум, мист. життя, 12·15 Муз. поранок (орх., хори, Аґгасінська сопран, Добош тенор, Мосаковський бас); у перерві фраґм. з траг. „Пентизилея" Кляйста 14·00 Здоровлю тебе гр. пл., 15·00 Весняні праці в лісі, 15·15, 15·35 Музика на кларнеті й гармонії, 15·12 Огляд ринків рільних продуктів, 15·45 Контроля молочности осн. умовина плекання, 16·00 Концерт солістів, 16·40 Фраґм. із книжки Р. Ляндава „Падеревський", 17·00 Концерт сальон. музика, 17·40 Загадки для дітей, 17·50 Курити, чи не курити?, 18·00 Вок. муз. концерт (теоля — новий інструмент), 18·45 Життя молоді, 19·08 Спортові вістки, 19·13 Муз. з гр. пл., 19·45 Місто, яке проковтує пуща, 20·00 Легка музика, вок. концерт, 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 Зорі екрану (гр. пл.), 21·30 Що читати (белетр. новини), 21·45, 21·46 Спорт. вістки, 22·00 Реклям. концерт 22·15 Композиторський концерт Фел. Нововейського, 23·05 Легка музика.

Понеділок, 1. квітня 1935.

6·30 Ран. авд., 7·50 Практичні вказівки, 8·00 Авд. для шкіл, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольог. вістки, 12·05 Концерт джез.-сальон. орхестри, 12·45 Хочу мати гарний бальков, 12·55 Полудн. денник, 13·00 Музика, 13·50 Експорт, 13·55 Біржа, 15·45 Удюблені ревієві пісоньки з гр. пл., 16·45 Чвертьгодина славних артистів (Смирнов) із гр. пл., 17·00 Муз. загадки для дітей, 17·15 Симф. концерт, 18·00 Фільм. огляд, 18·10 Спів (Брагінська) в супр. форт., 18·25 Суспільна хроніка, 18·30 Льв. спортова округа перед сезоном копаного мяча, 18·40 Сільва рерум, мист. життя, 18·45 Спів Вансера (бас-баритон) в супр. форт., 19·15 „Нічні лети в Беляховії" (фейл.), 19·25, 19·30 Спорт. вістки, 19·35, 19·40 Військ. авд., 20·00 Академія в честь Кюрі-Склодовської, 21·30 Музика з гр. пл., 21·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 22·00 Реклям. концерт, 22·15 Легка музика.

На Сході -- ми!

ІВАНА ЧЕРНЯВИ.

Книжка змальовує по мистецьки боротьбу України з Москвою у недалекому прийдешньому. — Окладинка роботи мистця Андрусева 200 сторін друку. — Ціна зол. 1·50.

Дістати можна в друкарні „ДЕМОС", Львів, Ринок ч. 10 і у всіх книгарнях.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5·28—5·31 зол.

Нім. марка 1·93—2·01, фр. франки 34·80—35·10, шв. франки 171·50—172·00, фунти стерлінги 25·50—25·80, австр. шілінги 99·00—100·00, чеські корони 21·60—22·00, рум. леви [illegible]·00—35·00, ліри 44·00—45·00.

Золото: Доляри 8·95—9·02, Франки фр. 34·20—34·80, Дукати 81·50—82·25, Корони 36·10—36·80, Рублі 46·20—47·00.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·35, Фльорени 0·85, 1 гр. ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Г. К. З. 45·00—47·00, 5 проц. дол. Б. Г. 53·00—54·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 44·00—46·00, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 47·00—49·00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·50—54·00, 4 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—64·00, 4 проц. позичка м. Львова 45·00—46·00.

Премівки.

Долярівки 53·00—54·50, Інвестиційні 112·50—115·50, Будівельна 46·00—47·00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 30. березня ц. р. кооперативам платив за:

		льоко Львів.	
1 кг. масла франко магазин		2·30	зол.
1 л. молока		0·15	„
1 л. сметани		0·60	„
1 к. яєць		2·20—2·25	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло та яйця слаба, на молоко і сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 30 березня ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахорізні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята		за 1 кг.	2·50	зол
Молоді кури	I. кл.	„	0·85	„
Старі „	„	„	0·75	„
Підгодов. індики	„	„	1·10	„
„ індички	„	„	1·30	„
Пантарки	„	„	1·30	„
Молоді голуби за пару			0·50	„

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

ОПОВІСТКИ.

Не „пріма апріліс", а справжній авторський вечір при співучасти пп. Антонича, Галини Журби і Романа Купчинського і декляматорки п. Ірени Гургулівної відбудеться в Кружку Р. Ш. ім. Ганни Барвінок при вул. Мохнацького 12 дня 1. квітня ц. р. в год. 6 вечором. Гостям раді. 1157

Заходом Марійського Товариства Пань відбудуться реколекції для Пань в Семинарицькій церкві у Львові, вул. Коперника ч. 36 в днях від 1. до 7. квітня ц. р. кожного дня в год. 5-ій.

На голодуючих Яворівщини зложив в нашій Адмінстрації зол. 5·— п. д-р Т. Тоневицький, Старий Самбір.

Загальні Збори філії Укр. Краєвого Тов. Охорони Дітей й Опіки над Молодю у Львові відбудуться дня 17. квітня 1935 р. год. 16·30 в салі Укр. Бесіди при вул. Рутовського ч. 22 із звичайним порядком нарад. — Видл. 1207

Вечір казок для дітей улаштовує філія Краєвого Тов. Охор. Дітей і Опіки над Молодю дня 6. квітня 1935 р. в салі С. С. Василіянок при вул. Даукша ч. 17. Початок год. 5 попол. 1207 а 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Коцерги під ковдри 200/140 тревалі і чепурні 5·90, пошевки з медаполяну 1·90—2·75, яськи 75 сот., професійні плащі 4·90. Фабрика білля „Астра", Львів, Сикстуська 2. 1039

Дешевий соняшний покій і кухня, I пов. електрика, вода, Богданівка, Орля 11. 1171 6—7

Меблі скромні і богаті поручає, виконує солідно Іван Павлик і Син, Столярня, Сикстуська 14. 1206

Лікарська 5-ти літня практика в повітовому місті на Поділі враз з мешканням до заміни за місцевість, де була б гімназія з повними правами. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Лікар". 1198

ОГОЛОШЕННЯ.

УКРАЇНСЬКА ЗАГАЛЬНА ЕНЦИКЛЬОПЕДІЯ

ЦЕ ТВІР, ЯКОГО НЕ ЗАСТУПИТЬ СОТКИ ІНШИХ КНИГ.

Замовляйте!

1. УЗЕ. в 3 томах в півшкірі на сплати (по 10 зл. місячно) — 240 зл., за готівку — 150 зл.

2. УЗЕ., в 3 томах із додрукованого першого накладу (друга половина за дещо гіршому папері, без деяких іл. таблиць та в дешевшій оправі) за готівку — 90 зл.

3. Для заграниці 3 томи в півшкірі — 90 шв. франків, або їх рівновартість.

Замовляти:
Українська Загальна Енциклопедія, Коломия, Собеського 56. 1132

ПІЯНІНА першорядні по знижених цінах на догідних умовинах. Купно продажа. Зам на уживаних інструментів
Новацкий, Пілсудського 17.
89 32—35

Варшавський маґазин обуви
„ALVENA"
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА 17.
поручає обуву жіночу, мужеську і дитячу по ревеляційних цінах. 1201

Найдешевша вирібня СІТОК ДО ОГОРОЖІ
„Сяткодрут"
Львів, Замарстинівська 33.
1204 1—3

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.